

Aan de leden van de Raad en fractiemedewerkers
Beantwoording vragen van de fractie van GroenLinks inzake de herziening boetebesluiten bij
bijstandsfraude

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
Gemeente Hilversum
Dudokpark 1
Hilversum

Hilversum, 9 juli 2015

Betreft: Artikel 41 vragen aan het college over de herziening boetebesluiten bij
bijstandsfraude.

Geacht College,

In de NRC van 29 juni jl. heeft wethouder Klamer in een ingezonden brief samen met 13 andere wethouders betoogd dat Bijstandsgerechtigden niet de dupe mogen worden van de oneerlijke Fraudewet 2013.

Onder de titel “Bewijs eerst opzet bij ‘bijstandsfraude’” schreven zij het volgende:

Met de Fraudewet in 2013 veranderde het boetebeleid voor uitkeringsgerechtigden. Niet langer ging het om de vraag of mensen met opzet foute gegevens voor een uitkeringsaanvraag aanleverden, elke overtreding diende nu met een boete van 100 procent te worden bestraft. Zij die per ongeluk verkeerde of net te laat gegevens aanleverden, kregen in 2013 en 2014 ongekend hoge boetes.

De wet schiet haar doel voorbij, zei de ombudsman. In november oordeelde de Centrale Raad van Beroep dat de wet geen rekening hield met ernst en verwijtbaarheid. Daarmee zitten we voor de toekomst op het goede spoor. Maar wat te doen met de mensen die reeds beboet zijn? Volgens minister Asscher dienen deze onherroepelijke boetes niet herzien te worden. Dit zou een precedent scheppen en te kostbaar zijn. Deze argumenten snijden echter geen hout.

Als de overheid een fout maakt, dient zij die ook te corrigeren. De overheid dient het goede voorbeeld te geven. Asscher heeft gelijk als hij zegt dat we juridisch niet verplicht zijn om de boetes terug te betalen, want het nieuwe beleid is pas ingegaan na de uitspraak van de rechter. Maar rechtvaardigheid gaat verder dan kijken naar juridische verplichtingen. In onze steden gaan we de komende tijd alle boetebesluiten sinds 2013 herzien. Hoeveel dat precies kost weten we nog niet, maar in totaal zal dat meer dan 1 miljoen euro zijn. Het zou de regering sieren wanneer zij dit bedrag zou betalen. Het is immers het Rijk dat verantwoordelijk is voor de Fraudewet. Asscher zal het hopelijk niet zo ver laten komen dat onze gemeenten niet alleen zijn nalatigheid corrigeren, maar ook voor de kosten opdraaien.

Wij concluderen uit dit artikel dat het college alle boetebesluiten sinds 2013 gaat herzien en dat juichen wij toe. Ook GroenLinks is van mening dat mensen alleen een boete moeten krijgen wanneer er sprake is van bewezen opzet. Nu u (het college) het standpunt in heeft genomen dat u de boetebesluiten gaat herzien gaan wij er vanuit dat u hier onmiddellijk mee gaat beginnen om

deze fout zo spoedig mogelijk voor inwoners van Hilversum te herstellen. Wij hebben hierover de volgende vragen:

1. Wat zijn de financiële consequenties van deze herzieningen voor de gemeente Hilversum; (graag aantallen die correctie behoeven inclusief het benodigde budget voor de correcties)
2. Kunt u aangeven waarom u uw besluit niet met de Gemeenteraad communiceert, maar slechts via de NRC?

Met vriendelijke groet,

Marleen Remmers
Raadslid GroenLinks Hilversum

Jos van Drogen
Fractiemedewerker GroenLinks Hilversum

Groen Links heeft op 9 juli artikel 41 vragen gesteld over de herziening boetebesluiten bij bijstandsfraude. Dit mede naar aanleiding van een krantenbericht in de NRC van 29 juni. De achtergrond van de vragen ligt in de ingrijpende aanscherping van de Fraudewet in 2013. Ook kleine overtredingen die per ongeluk door bijstandsgerechtigden werden gemaakt, moesten streng worden beboet. De minister heeft dit – naar aanleiding van uitspraken van Ombudsman en Centrale Raad van Beroep – nu aangepast in de wet.

Wethouder Klamer heeft mede namens het college van Hilversum een wethouderspamflet (NRC van 29 juni) over het boetebesluit ondertekend en ondersteund. In beginsel vanuit de rechtvaardigheidsgedachte dat eerder (door het Rijk) gemaakte fouten gecorrigeerd dienen te worden, maar ook om een signaal naar de minister af te geven dat het corrigeren van deze fout gepaard zal gaan met hoge (uitvoerings)kosten. En dit in een tijd dat er meerdere bezuinigingen door het Rijk worden doorgevoerd op het participatiebudget en de BUIG. Het college gaat alle boetebesluiten herzien uitgaande van het feit dat het Rijk verantwoordelijkheid neemt voor de financiële gevolgen. Mocht het Rijk hier anders in besluiten (er is nog geen reactie gegeven door de minister) dan is politieke besluitvorming noodzakelijk in verband met de financiële dekking van de kosten die gepaard gaan met herziening van de boetes. Uitgangspunt is dat mensen niet de dupe mogen worden van onduidelijke financiële afspraken tussen overheden.

Vragen Groen Links

Wij concluderen uit dit artikel dat het college alle boetebesluiten sinds 2013 gaat herzien en dat juichen wij toe. Ook GroenLinks is van mening dat mensen alleen een boete moeten krijgen wanneer er sprake is van bewezen opzet. Nu u (het college) het standpunt in heeft genomen dat u de boetebesluiten gaat herzien gaan wij er vanuit dat u hier onmiddellijk mee gaat beginnen om deze fout zo spoedig mogelijk voor inwoners van Hilversum te herstellen. Wij hebben hierover de volgende vragen:

- 1. Wat zijn de financiële consequenties van deze herzieningen voor de gemeente Hilversum; (graag aantallen die correctie behoeven inclusief het benodigde budget voor de correcties)**

Antwoord:

In de periode vanaf 1-1-2013 tot de uitspraak van de rechter zijn 126 boetes opgelegd met een totaalbedrag van € 256.895,--. De gemiddelde incassoratio (2014) ligt op 39%. Dit betekent in de praktijk dat er op basis van de nieuwe criteria gemiddeld €100.000 geïnd wordt. Uitgaande van vermindering van 50% op basis van de nieuwe criteria levert deze afboeking een “verlies” op van ongeveer € 50.000.

De uitvoeringskosten van de herbeoordelingen bedragen circa € 30.000. In totaliteit levert dat een extra kostenpost op van circa € 80.000. Het college benadrukt hier dat het om een indicatie gaat van de verwachte kosten. Herbeoordeling van eerder opgelegde boetes kost veel tijd, er moet nadere informatie opgevraagd worden en in sommige situaties leidt het mogelijk tot (opnieuw) een bezwaar en beroepsprocedure. Pas na herbeoordeling kan exact worden aangegeven in hoeveel situaties er al dan niet sprake is van bewezen opzet en wat de exacte kosten zijn.

- 2. Kunt u aangeven waarom u uw besluit niet met de Gemeenteraad communiceert, maar slechts via de NRC?**

Antwoord:

Het betoog in de NRC is een beroep op de Minister dat losstaat van een beslissing van het College. Juridisch is de gemeente niet verplicht de boetes te herzien. Moreel gezien vindt het College dat we wel tot herziening moeten overgegaan. Dit betekent dat de gemeentelijke uitvoering wordt geconfronteerd met een hogere werkbelasting en hogere kosten.

En of het Rijk de kosten zal vergoeden is uiterst onzeker. Op dit dilemma heeft het College formeel dan ook nog geen besluit genomen.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Hilversum,
de secretaris, burgemeester

I.C. de Vries

P.I. Broertjes